

Sygn. akt I C 980/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2022 roku

Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kinga Kubuj

Protokolant: Aleksander Kondej

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2022 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.

przeciwko T. S. (1)

o zapłatę

I. zasądza od T. S. (1) na rzecz Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. kwotę 180.806,16 (sto osiemdziesiąt tysięcy osiemset sześć 16/100) złotych z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 181.806,16 sto osiemdziesiąt jeden tysięcy osiemset sześć 16/100) złotych od dnia 16 października 2019 roku do dnia 3 grudnia 2018 roku i odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 180.806,16 sto osiemdziesiąt tysięcy osiemset sześć 16/100) złotych od dnia 4 grudnia 2018 roku do dnia 22 kwietnia 2022 roku;

II. zasądzoną w punkcie I należność rozkłada na 72 (siedemdziesiąt dwie) raty po 2.511,20 (dwa tysiące pięćset jedenaście 20/100) złotych i 73 (siedemdziesiąt trzecią) ratę obejmującą odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 181.806,16 sto osiemdziesiąt jeden tysięcy osiemset sześć 16/100) złotych od dnia 16 października 2019 roku do dnia 3 grudnia 2018 roku i odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 180.806,16 sto osiemdziesiąt tysięcy osiemset sześć 16/100) złotych od dnia 4 grudnia 2018 roku do dnia 22 kwietnia 2022 roku, wszystkie raty płatne do 10-tego dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, począwszy od uprawomocnienia się wyroku;

III. oddala żądanie zasądzenia dalszych odsetek umownych od dnia 22 kwietnia 2022 roku do dnia zapłaty;

IV. zasądza od T. S. (1) na rzecz Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. kwotę 7.690 (siedem tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt 00/100) złotych (trzy tysiące osiemset sześćdziesiąt osiem 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Kinga Kubuj

Sygn. akt I C 980/20

UZASADNIENIE

Powód Syndyk masy upadłości Spółdzielczej (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. pozwem z dnia 16 października 2019 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie od pozwanego R. S. kwoty 181 806,16 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów sądowych oraz zasądzenie zwrotu innych kosztów w wysokości 3 600,19 zł tytułem kosztów zastępstwa według norm, przepisanych oraz opłaty manipulacyjnej dla dostawcy usług płatności. Termin wymagalności roszczenia określono na dzień 25 października 2014 roku.

W uzasadnieniu wskazał, że Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w W. z siedzibą w W. w dniu 24 października 2012 r. zawarła z pozwanym umowę pożyczki odnawialnej (...) nr (...), na podstawie której przyznała mu uprawnienie do wielokrotnego zaciągania jednomiesięcznych pożyczek „chwilówek” w ramach przyznanego limitu w kwocie 150 000,00 zł. Pożyczka miała być spłacana w terminie jednego miesiąca od dnia jego zaciągnięcia, a każda spłata zadłużenia umożliwiała ponowne wykorzystanie przyznanego limitu o kwotę dokonanej spłaty. Wobec braku spłaty w terminie jednego miesiąca od dnia zaciągnięcia cała pożyczka wraz z odsetkami i naliczonymi kosztami stała się natychmiast wykonalna. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w W. z siedzibą w W. wezwała pozwanego do dobrowolnego uregulowania zaległych należności wysyłając stosowne wezwanie na adres zamieszkania pozwanego, jednakże wezwanie do zapłaty nie spowodowało spłaty zadłużenia (pозew w epu k. 1-7).

Postanowieniem z dnia 03 grudnia 2019 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, VI Wydział Cywilny przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Kielcach wobec okoliczności, iż powód dochodzi roszczenia, które stało się wymagalne wcześniej niż w okresie trzech lat przed dniem wniesienia pozwu (postanowienie k. 9).

Pismem procesowym z dnia 13 lutego 2020 roku (data stempla pocztowego k. 156) powód z uwagi na spłatę przez pozwanego dochodzonej należności po dniu wniesienia pozwu tj. spłatę w dniu 03 grudnia 2019 r. cofnął pozew w części ze zrzeczeniem się roszczenia tj. co do kwoty 1 000 zł i wniósł o umorzenie postępowania w zakresie należności głównej tj. kwoty 1 000 zł, zasądzenie od pozwanego T. S. (1) kwoty 180 806,16 zł tytułem spłaty należności głównej oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda niezapłaconych a należnych powodowi odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, naliczanych:

- a. Od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 16 października 2019 roku do dnia 03 grudnia 2019 roku – od kwoty 181 806,16 zł;
- b. Od dnia 04 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty – od kwoty 180 806,16 zł,

A nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, opłaty od pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym w wysokości 2 273 zł, opłaty manipulacyjnej od pozwu w wysokości 0,19 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a w przypadku nieuwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów, także w zakresie opłaty uzupełniającej od pozwu. W uzasadnieniu powód wskazał nadto, że roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu nie jest przedawnione w żadnej części, a świadczenie z tytułu zawartej umowy jest świadczeniem jednorazowym (pismo procesowe powoda k. 13-16).

Postanowieniem z dnia 23 marca 2020 roku Sąd Okręgowy w Kielcach I Wydział Cywilny umorzył postępowanie w zakresie należności głównej tj. co do kwoty 1 000 zł (postanowienie k. 159).

Pismem procesowym z dnia 30 maja 2020 roku pozwany podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej i wyłącznej i wniósł o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu Warszawa-Praga w Warszawie (pismo procesowe pozwanego k. 176-177).

Postanowieniem z dnia 03 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Kielcach I Wydział Cywilny stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie (postanowienie k. 180).

Pozwany złożył odpowiedź na pozew w której wniósł o oddalenie powództwa w całości w oparciu o zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia oraz zobowiązanie powoda do wskazania gdzie w wyliczeniach dotyczących należności zdaniem powoda należnej mu od pozwanego, uwzględniono lub nie kwoty wpłacone przez pozwanego na rachunek powoda, ewentualnie w przypadku zasądzenia dochodzonej kwoty pozwany wniósł o rozłożenie zasądzonej kwoty na dziesięć rocznych równych rat, każda płatna do dnia 15 każdego miesiąca, począwszy od grudnia roku, w którym wyrok stanie się prawomocny.

W uzasadnieniu podniósł, że kwestionuje twierdzenie powoda aby dokonał uznania jego roszczenia po dniu wymagalności roszczenia, czyli po dniu 29 września 2014 roku. Roszczenie powoda, jako związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą przedawnia się z upływem lat trzech od dnia wymagalności. Pozwany wskazał, że ostatni raz z udzielonej pożyczki odnawialnej skorzystał w dniu 29 sierpnia 2014 roku. W ocenie pozwanego nadinterpretacją jest jakoby pozwany wpłacając nieregularnie określone kwoty dokonywał tym samym uznania roszczenia powoda. Pozwany w stosunku prawnym z powodem występował w charakterze konsumenta i jako konsument winien być oceniany. W ocenie pozwanego o ile można mówić o uznaniu długu to tylko w zakresie wpłaconych przez niego kwot, nie zaś długu dochodzonego pozewem. Tak więc pozwany uznał roszczenie powoda tylko i wyłącznie do wysokości kwot, które wpłacił na rachunek powoda i w tym zakresie, mimo upływu biegu terminu przedawnienia nie wnosi o zwrot wpłaconych sum. Pozwany nadto z ostrożności procesowej podniósł, że nie dysponuje obecnie środkami pozwalającymi na ewentualne dokonanie zasądzonych spłat (odpowiedź na pozew k. 202-204).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w W. (dalej: (...) w W.) na podstawie wniosku kredytowego zawarła z T. S. (2) w dniu 24 października 2012 roku umowę pożyczki odnawialnej (...) (kredyt konsumencki) nr (...). Umowa pożyczki odnawialnej uprawniała do wielokrotnego zaciągania jednomiesięcznych pożyczek „chwilówek” w ramach przyznanego limitu w kwocie 150 000 zł. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy od dnia 24 października 2013 r. do dnia 24 października 2013 r., zaś po upływie tego okresu, w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy złożonej na piśmie nie później niż na 14 dni przed jego upływem umowę uznaje się za zawartą na kolejne okresy roczne, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w Regulaminie. Zgodnie z pkt 4 umowy maksymalna całkowita kwota pożyczki (kredytu) w ramach przyznanego limitu wyniosła 150 000 zł, jednakże każdorazowa wypłata w ramach przyznanego limitu oznacza zaciągnięcie pożyczki w rozumieniu niniejszej umowy. Zgodnie z pkt 6 i 7 umowy Pożyczkobiorca zobowiązany jest do spłaty zaciągniętej pożyczki wraz z należnymi odsetkami w terminie 1 miesiąca licząc od dnia jej zaciągnięcia, zaś każda spłata zadłużenia daje możliwość ponownego wykorzystania przyznanego limitu o kwotę dokonanej spłaty, z zastrzeżeniem pkt 19. Zgodnie z pkt 9 umowy pożyczka oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez zarząd (...) wynoszącej w dniu zawarcia umowy 18,00% w skali roku. Stopa procentowa może ulegać zmianom w okresie trwania umowy pożyczki w przypadku zmiany co najmniej jednego z następujących parametrów:

- a) Stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego,
- b) Rentowności bonów skarbowych i obligacji Skarbu Państwa,
- c) Oprocentowania lokal międzybankowych (stawek WIBOR/ (...))
- d) Wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym GUS oraz w zakresie wynikającym ze zmian tych parametrów oraz w zakresie wynikającym ze zmian tych parametrów.

Maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

Zgodnie z pkt 10 umowy rzeczywista roczna stopa oprocentowania ((...)) wynosiła 92,70 %, a szacunkowa całkowita kwota do zapłaty w dniu zawarcia niniejszej umowy wyniosła 158 250 zł. Do obliczenia (...) i szacunkowej całkowitej kwoty do zapłaty przyjęto następujące założenia:

- a) Umowa pożyczki będzie obowiązywać na czas, na jaki została zawarta, a (...) oraz pożyczkobiorca wypełnią zobowiązania wynikające z umowy pożyczki w terminach określonych w umowie,
- b) Całkowita kwota kredytu (pożyczki) zostanie wypłacona od razu i w całości,
- c) W okresie 12 miesięcy została udzielona tylko jedna pożyczka,
- d) Datą początkową będzie data postawienia pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy
- e) Wynik podaje się z dokładnością do co najmniej jednego miejsca po przecinku, przy czym jeżeli cyfra występująca po wybranym przez obliczającego miejscu po przecinku jest mniejsza niż 5, cyfrę tą pomija się, gdy zaś jest większa albo równa 5, cyfrę poprzedzającą zwiększa się o 1.

Zgodnie z pkt 12 spłata każdej pożyczki następuje poprzez wpłaty gotówkowe w kasie lub wpłaty na rachunek (...). Spłata pożyczki może następować poprzez potrącanie kwot pożyczek z wypłaconego pożyczkobiorcy wynagrodzenia za pracę, zasiłku chorobowego, wychowawczego, odpraw i nagród lub poprzez wpłaty gotówkowe i uznanie rachunku odnawialnej pożyczki z jakiegokolwiek tytułu

Zgodnie z pkt 17 umowy roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego wyniosła czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, na dzień zawarcia umowy wynosi ona 25%. Zmiana wysokości ww. stopy następuje w przypadku zmiany stopy kredytu lombardowego przez Narodowy Bank Polski, z tym zastrzeżeniem że maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

Zgodnie z postanowieniami pkt 18 umowy w przypadku zaległości w spłacie pożyczki pożyczkobiorca będzie zobowiązany do uiszczenia na rzecz (...) opłat za czynności windykacyjne określone w Tabeli Prowizji i Opłat, które na dzień zawarcia umowy wyniosły:

- a) Monit telefoniczny – 2 zł,
- b) Pierwsze wezwanie pożyczkobiorcy do zapłaty – 25 zł,
- c) Pierwsze powiadomienie poręczyciela o przeterminowaniu – 10 zł,
- d) Drugie wezwanie pożyczkobiorcy do zapłaty – 25 zł,
- e) Drugie powiadomienie poręczyciela o przeterminowaniu – 10 zł,
- f) Przesądowe wezwanie do zapłaty – 25 zł,
- g) Przesądowe wezwanie do zapłaty poręczyciela – 10 zł.
- h) Wizyta windykacyjna – 40 zł.

Należna opłata miała być pobierana z najbliższej spłaty. Pożyczkobiorca dokonując spłaty zaległości zobowiązany jest powiększyć spłacaną kwotę o kwoty należnych opłat wynikających z dokonanych monitów, przypomnień, wezwań lub powiadomień. Monit telefoniczny następuje po 7 dniu przeterminowania i może być powtarzany do czasu spłaty zadłużenia przeterminowanego. Wysyłka wezwań i powiadomień następuje odpowiednio po 8 i 31 dniu przeterminowania. Wizyty windykacyjne zaś są podejmowane po 10 dniu przeterminowania. W trakcie działań dotyczących jednego przeterminowania pożyczkobiorca ponosi opłaty za wykonanie działania, przy czym łączna

wysokość opłat za monity telefoniczne nie może przekroczyć 6 zł, a łączna wysokość opłat za wizyty windykacyjne nie może przekroczyć 80 zł. Zgodnie zaś z pkt 19 umowy pożyczki odnawialnej w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. W takim przypadku pożyczkobiorca nie ma prawa zaciągnięcia kolejnej pożyczki, choćby nie wykorzystał całości przyznanego mu limitu. Po uregulowaniu należności przeterminowanej stosuje się pkt 1 niniejszej umowy pożyczki odnawialnej, zaś od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa w całości zadłużenia, pobierane są odsetki wg stopy procentowej o jakiej mowa w pkt 17 umowy. (...) przysługiwało prawo do wypowiedzenia niniejszej umowy w trybie i na warunkach o jakich mowa w pkt 28 umowy. Po upływie terminu wypowiedzenia umowa miała ulec rozwiązaniu, co oznacza postawienie wszystkich zaciągniętych w ramach limitu pożyczek w stan natychmiastowej wykonalności i konieczności spłaty całości zadłużenia w terminie zakreślonym przez (...). W przypadku braku spłaty w ww. terminie, (...) może kierować sprawę na drogę postępowania sądowego. Integralną częścią umowy był Regulamin (załącznik nr 1), tabela prowizji i opłat dla pożyczek i kredytów (załącznik nr 2), wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy (załącznik nr 3). Pożyczkobiorca oświadczył, że zapoznał się z treścią Regulaminu oraz zobowiązał się do jego stosowania. Umowa pożyczki miała formę pisemną, widniały pod nią podpisy pozwanego i pełnomocników (...) w W.(dowód: umowa pożyczki odnawialnej (...) kredyt konsumencki nr (...) k. 39-41, Regulamin udzielania pożyczek odnawialnych (...) w W. k. 42-44, tabela opłat i prowizji w (...) k. 45-46).

Pożyczka odnawialna na wniosek pozwanego została uruchomiona w dniu 24 października 2012 roku, zaś wysokość przyznanego limitu wyniosła 150 000 zł. Pozwany wobec zawarcia umowy był uprawniony do wielokrotnego zaciągania jednomiesięcznych pożyczek „chwilówek” w ramach przyznanego limitu w kwocie 150 000 zł. W latach od 2015 roku do 2019 roku pozwany dokonywał dobrowolnych wpłat na spłatę zadłużenia. Ostatnia wpłata dokonana została w dniu 17 października 2018 roku. Pozwany po zaciągnięciu ostatniej raty udzielonej mu pożyczki wpłacił na rachunek powoda łącznie 48 350 zł (dowód: wykaz wypłat i wpłat na pożyczkę nr (...) k. 84-86, wydruk z rachunku bankowego k. 98-104).

W dniach 15 maja 2015 roku oraz 13 października 2015 r. (...) w W. wzywał pozwanego T. S. (2) do zapłaty kwot wynikających z zadłużenia. W dniu 15 maja 2015 r. (...) w W. wezwał pozwanego T. S. (2) do zapłaty kwoty 162 561,22 zł zaś w dniu 13 października 2015 r. do zapłaty kwoty 168 741,65 zł (dowód: ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty k. 50 oraz 52).

Pozwany nie dokonał spłaty zadłużenia w związku z zaciągniętym zobowiązaniem. Umowa wygasła i na podstawie decyzji Zarządcy Komisarycznego (...) w W. nr 1/11/2014 z dnia 5 listopada 2014 r. nie uległa przedłużeniu, zaś stosunek umowny uległ rozwiązaniu w dniu 25 października 2015 r. Roszczenie zaś stało się wymagalne od dnia 26 października 2015 r (dowód: umowa pożyczki odnawialnej (...) kredyt konsumencki nr (...) k. 39-41, dowód wypłaty KW nr (...) k. 49)

Pozwany T. S. (2) w obecnej chwili nie jest w stanie spłacić roszczenia dochodzonego niniejszym pozwem, jednakże gdyby doszło do ugody i świadczenie byłoby rozłożone na raty to byłby je w stanie spłacić. Podczas zaciągania pożyczki w (...) -u sytuacja pozwanego była bardzo dobra, zarabiał po 30 tysięcy złotych w skali miesiąca, jednakże w obliczu likwidacji firmy pozwany wziął pożyczkę z uwagi na chęć ratowania firmy i wypłaty wynagrodzeń dla pracowników. Spółka miała uzyskać pożyczkę udziałowców i miało to być zwrócone, ale tak się nie stało. Pozwany po sprzedaży przedsiębiorstwa pracował jako event menager, natomiast pandemia wyłączyła go z rynku. Obecnie pozwany pracuje na etacie i zarabia niecałe 5 000 zł miesięcznie (zeznania pozwanego k. 268-265).

Stan faktyczny sprawy ustalono na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów, których autentyczność nie wzbudziła wątpliwości Sądu, a które okazały się być niezbędne dla poczynienia ustaleń w sprawie. Równocześnie, przedstawione przez powoda szczegółowe rozliczenia umowy pożyczki umożliwiły ustalenie, że umowa była przez pozwanego wykonywana. Stan faktyczny sprawy ustalono także na podstawie dowodu z przesłuchania pozwanego.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie niemalże w całości.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. W myśl § 2 powyższego artykułu umowa pożyczki, której wartość przenosi tysiąc złotych, powinna być stwierdzona pismem.

W ocenie Sądu, powód udowodnił, że pozwany w dniu 24 października 2012 roku zawarł ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową w W. umowę pożyczki odnawialnej (...) numer (...). Umowa pożyczki odnawialnej uprawniała do wielokrotnego zaciągania jednomiesięcznych pożyczek „chwilówek” w ramach przyznanego limitu w kwocie 150 000 zł. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy od dnia 24 października 2013 r. do dnia 24 października 2013 r., zaś po upływie tego okresu, w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy złożonej na piśmie nie później niż na 14 dni przed jego upływem umowę uznano za zawartą na kolejne okresy roczne. Jak wynika z m.in. z wykazu wypłat i wpłat na pożyczkę nr (...) w latach od 2015 roku do 2019 roku pozwany dokonywał dobrowolnych wpłat na spłatę zadłużenia. Ostatnia wpłata dokonana została w dniu 17 października 2018 roku. Pozwany po zaciągnięciu ostatniej raty udzielonej mu pożyczki wpłacił na rachunek powoda łącznie 48 350 zł. Nadto w toku procesu pozwany nie negował, iż ma w stosunku do powódki zobowiązanie i przyznał, że pożyczka została zaciągnięta, zaś w obecnej chwili pozwany nie jest w stanie spłacić zobowiązania w jednej racie. Pozwany nie wywiązał się ze spłaty rat pożyczki w określonym terminie, a wobec tego (...) w W. skierował względem pozwanego wezwania do zapłaty należności. Pozwany, mimo zobowiązania wynikającego z umowy nie uregulował należności w ramach przyznanego mu limitu w ustalonym terminie. Zgodnie z pkt 19 umowy pożyczki odnawialnej w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. W takim przypadku pożyczkobiorca nie ma prawa zaciągnięcia kolejnej pożyczki, choćby nie wykorzystał całości przyznanego mu limitu. Po uregulowaniu należności przeterminowanej stosuje się pkt 1 niniejszej umowy pożyczki odnawialnej, zaś od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa w całości zadłużenia, pobierane są odsetki wg stopy procentowej o jakiej mowa w pkt 17 umowy. Wobec powyższego zgodnie z umową w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stała się należnością przeterminowaną, zaś wysokość odsetek od należności przeterminowanych wynosi czterokrotność stopy lombardowej ogłoszonej przez NBP, przy czym każdorazowo ich wysokość ustalana była stosowanymi uchwałami Zarządu (...) podejmowanymi w sprawie oprocentowania pożyczek, tak aby nie przekraczały one wysokości odsetek maksymalnych. Zgodnie z art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. W myśl art. 481 § 1 k.c. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, zgodnie zaś z § 2 ww. przepisu jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Zgodnie z § 2(1) ww. przepisu maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

Pozwany jako pożyczkobiorca nie wywiązał się ze spłaty zobowiązania wynikającego z umowy w terminie, w wyniku, czego zobowiązany jest do zapłaty odsetek, które ustalone zostały w umowie oraz wynikają ze stanowiącego immanentną część umowy regulaminu.

Zgodnie z pkt 6 i 7 umowy Pożyczkobiorca zobowiązany jest do spłaty zaciągniętej pożyczki wraz z należnymi odsetkami w terminie 1 miesiąca licząc od dnia jej zaciągnięcia, zaś każda spłata zadłużenia daje możliwość ponownego wykorzystania przyznanego limitu o kwotę dokonanej spłaty, z zastrzeżeniem pkt 19. W niniejszym przypadku ostatnia wypłata pożyczki miała miejsce w dniu 29 sierpnia 2014 roku. Pożyczkobiorca nie dokonał spłaty pożyczki w terminie 1 miesiąca w związku z czym cała pożyczka wraz z odsetkami i naliczonymi kosztami stała się natychmiast wymagalna.

Po upływie tego okresu umowa została automatycznie przedłużona na kolejne okresy roczne. Za przedłużenie umowy, zgodnie z pkt 15 umowy przysługiwała prowizja w wysokości określonej przez zarząd (...), która na dzień zawarcia umowy wynosiła 4,00 %, przy czym jej wysokość mogła ulec zmianom w przypadkach wskazanych w pkt 16 umowy. W niniejszym przypadku ostatnia pożyczka została przez pozwanego zaciągnięta w dniu 26 sierpnia 2014 r. Pozwany nie dokonał spłaty zadłużenia w związku z zaciągniętym zobowiązaniem. Umowa wygasła i na podstawie decyzji Zarządcy Komisyjnego (...) w W. nr 1/11/2014 z dnia 5 listopada 2014 r. nie uległa przedłużeniu, zaś stosunek umowny uległ rozwiązaniu w dniu 25 października 2015 r. Roszczenie zaś stało się wymagalne od dnia 26 października 2015 r. W czasie trwania umowy strona pozwana dokonała wpłat w łącznej wysokości 47 350 zł, zaś część wpłaconej kwoty została zarachowana na poczet wezwań do zapłaty (108 zł), a pozostała część na poczet zaległych odsetek karnych. Zgodnie z wiążącą strony umową należność z tego tytułu stawała się należnością przeterminowaną, zaś od niespłaconego w całości lub części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia pobierane były odsetki, których stopa procentowa na dzień zawarcia umowy wynosiła 25,00%. Zmiana oprocentowania miała następować w przypadku zmiany stopy kredytu lombardowego przez NBP, z tym zastrzeżeniem, że nie mogła przekroczyć w stosunku rocznym czterokrotności wysokości kredytu lombardowego NBP. Zmiana stopy lombardowej NBP w czasie, gdy pożyczkobiorca nie regulował należności w terminie miała miejsce w niniejszej sprawie siedmiokrotnie, a mianowicie: 1. w listopadzie 2012 r. z 25,00% na 24,00%, 2. w grudniu 2012 r. z 24,00% na 22,92%, 3. w marcu 2013 r. z 22,92% na 18,96%, 4. we wrześniu 2013 r. z 18,96% na 15,96%, 5. w październiku 2014 r. z 15,96% na 12,00%, 6. W marcu 2015 r. z 12,00% na 9,96%, 7. w listopadzie 2017 r. z 9,96% na 10,00%. W przedmiotowej sprawie pożyczkobiorca wielokrotnie pozostawał w zwłoce. Część wpłat dokonywana była z opóźnieniem, czego konsekwencją było naliczanie odsetek karnych. Naliczone odsetki wynosiły 77 028,88 zł, natomiast pożyczkobiorca, przy okazji wpłat, spłacił z tego tytułu kwotę 47 242,00 zł, zaś na dzień wniesienia pozwu należność z tego tytułu wynosiła 29 786,88 zł. Nadto zgodnie z ust. 18 umowy w przypadku zaległości w spłacie pożyczkobiorca był zobowiązany do uiszczenia na rzecz (...) opłat za czynności windykacyjne wedle stawek określonych w tabeli prowizji i opłat. Stawki te w dniu zawarcia umowy wynosiły m.in. po 25,00 zł za wezwanie do zapłaty dla pożyczkobiorcy.

W tym miejscu zauważyć należy, że w dniu 03 grudnia 2019 r. pozwany uiszczył na rzecz powoda kwotę 1 000 zł, zaś postępowanie w tym zakresie zostało umorzone.

Niezasadny okazał się zarzut pozwanego, który twierdził iż nadinterpretacją woli, a zwłaszcza wiedzy pozwanego jest twierdzenie jakoby pozwany wpłacając nieregularnie określone kwoty dokonywał tym samym uznania roszczenia powoda, co niesie za sobą skutek w postaci przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia. W realiach niniejszej sprawy zastosowanie znajduje art. 123 §1 pkt 2 k.c. zgodnie z którym przerwanie biegu przedawnienia następuje przez uznanie roszczenia przez osobę przeciwko której roszczenie przysługuje. Powyższy przepis stanowiący o uznaniu roszczenia, czy też uznaniu długu ma na względzie uznanie właściwe oraz uznanie niewłaściwe. Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy pozwalają wprost na przyjęcie, że zachowanie pozwanego stanowi o niewłaściwym uznaniu roszczenia, które nie jest czynnością prawną, lecz stanowi oświadczenie wiedzy mające charakter przyznania faktów. W latach 2015-2019 pozwany dokonując dobrowolnych wpłat na poczet spłaty wymagalnego potwierdził, iż jest zobowiązany do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy z tytułu umowy oraz przerywa rozpoczęty z dniem 26 października 2015 r. bieg przedawnienia. W ocenie Sądu takie zachowanie ujawnia w sposób niewątpliwy świadomość pozwanego o byciu dłużnikiem powoda ze wskazanej umowy pożyczki, a więc jest uznaniem niewłaściwym długu. Dokonane przez pozwanego wpłaty są zachowaniem, które chociażby nie wyrażało zamiaru wywołania takiego skutku, to przejawia po jego stronie świadomość istnienia długu i tym samym uzasadnia przekonanie powoda, jako wierzyciela, że zostanie on zaspokojony. Pozwany przed złożeniem pozwu dokonywał kolejnych wpłat, aż do dnia 17 października 2018 roku, które przerwały bieg przedawnienia roszczenia związanego z niespłaceniem kredytu stanowiącego źródło roszczenia powoda w niniejszej sprawie. W tym miejscu nadmienić również należy, że skoro 3-letni termin przedawnienia rozpoczął swój bieg 26 października 2015 r. to w dniu dokonywania przez pozwanego wpłat, roszczenie nie było przedawnione, a zatem dokonane przez pozwanego niewłaściwe uznanie długu było w pełni skuteczne

Wobec powyższego oraz wobec faktu umorzenia postępowania w zakresie kwoty 1 000 zł Sąd zasądził kwotę 181 806,16 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od

kwoty 181 806,16 zł od dnia 16 października 2019 r. (dzień wniesienia pozwu w epu) do dnia 03 grudnia 2018 r. i odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 180 806,16 zł od dnia 04 grudnia 2019 r. do dnia 22 kwietnia 2022 roku.

Sąd oddalił nadto żądanie zasądzenia dalszych odsetek umownych od dnia 22 kwietnia 2022 roku (dzień wydania wyroku) do dnia zapłaty.

W zakresie rozłożenia należności na raty Sąd orzekł na podstawie art. 320 k.p.c. zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis powyższy ma charakter wyjątkowy; jego zastosowanie – co wprost wynika z literalnego brzmienia – dopuszczalne jest w szczególnie uzasadnionych wypadkach. W literaturze wskazuje się, że nie chodzi tu o sytuacje nadzwyczajne, lecz takie, które w sposób ponadprzeciętny uzasadniają albo nawet nakazują zmodyfikowanie skutków wymagalności dochodzonego roszczenia. Szczególnie uzasadniony wypadek może mieć swoje źródło także w potrzebie usprawnienia i urealnienia wykonalności orzeczenia, jak również w celu uniknięcia egzekucji oraz jej dolegliwości i kosztów, a przez to zwiększenia szansy wierzyciela na uzyskanie zaspokojenia. Ocena musi być dokonywana po rozważeniu okoliczności konkretnego przypadku i musi być wsparta przez sąd odpowiednią argumentacją. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 kwietnia 2021 roku, sygn.. akt I ACa 153/20 trudna sytuacja materialna (życiowa) kredytobiorcy mogłaby stanowić podstawę do zastosowania przepisu art. 320 k.p.c., ale jedynie w przypadku, gdyby była wynikiem okoliczności, które wystąpiły już po powstaniu zobowiązania kredytowego. Może tu wchodzić w grę choroba, niezawiniona utrata pracy bądź inne zdarzenia niezależna od dłużnika, zmniejszające z przyczyn obiektywnych jego możliwości płatnicze, ale pozwalające na wywiązanie się z umowy na bardziej korzystnych dla niego zasadach. Natomiast nie uzasadniają, per se, rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia okoliczności występujące już w dacie zaciągania zobowiązania z tytułu kredytu. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadzić bowiem musiałyby do wniosku, że już w momencie powstania zobowiązania dłużnik znajduje się w uprzywilejowanej w stosunku do wierzyciela sytuacji w przypadku powstania potencjalnego sporu sądowego w związku z niewykonywaniem (niewłaściwym wykonywaniem) umowy. Rozłożenie świadczenia na raty stanowi sądową modyfikację zobowiązania na niekorzyść wierzyciela, m.in. pozbawiając go prawa do bieżących odsetek za opóźnienie. Instytucja ta musi być zatem stosowana z należytą ostrożnością i powściągliwością, z ograniczeniem do sytuacji wyjątkowych, przede wszystkim takich, w których niemożność niezwłocznego wykonania przez dłużnika orzeczenia sądowego jest wynikiem okoliczności obiektywnych, których nie można było przewidzieć przy zaciąganiu zobowiązania. W niniejszej sprawie pozwany podczas zaciągania pożyczki zarabiał ok 30 tysięcy złotych w skali miesiąca, jednakże w obliczu likwidacji firmy pozwany wziął pożyczkę z uwagi na chęć ratowania firmy i wypłaty wynagrodzeń dla pracowników. Spółka miała uzyskać pożyczkę udziałowców, a pożyczka pozwanego miała być zwrócona. Pozwany po sprzedaży przedsiębiorstwa pracował jako event menager, natomiast pandemia wyłączyła go z rynku. Obecnie zaś pozwany pracuje na etacie i zarabia niecałe 5 000 zł miesięcznie (zeznania pozwanego k. 268-265). Wobec powyższego trudna sytuacja materialna (życiowa) pozwanego stanowi w ocenie Sądu podstawę do zastosowania przepisu art. 320 k.p.c., albowiem jest wynikiem okoliczności, które wystąpiły już po powstaniu zobowiązania kredytowego. Pozwany znalazł się w ciężkiej sytuacji życiowej, które wynikały po pierwszej z uwagi na likwidację firmy, a kolejno z uwagi na pandemię i utratę pracy jako event menager – co ostatecznie skutkowało zmniejszeniem się możliwości płatniczych pozwanego. Jednakże należy zauważyć, że pozwany jest w stanie wywiązać się z umowy – jednakże na bardziej korzystnych dla niego zasadach. Z powyższych przyczyn Sąd zasądzoną kwotę rozłożył na 73 raty: 72 raty w kwocie po 2 511,20 zł i 73. rata obejmująca odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty należności głównej od dnia 16 października 2019 roku do dnia 03 grudnia 2018 roku oraz odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 181.806,16 zł od dnia 04 grudnia 2018 r. do dnia 22 kwietnia 2022 roku, wszystkie raty płatne do 10-tego dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, począwszy od uprawomocnienia się wyroku.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt częściowego spełnienia roszczenia przez pozwanego (w zakresie kwoty 1 000 zł) już po złożeniu przez powoda pozwu na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7 690 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które złożyły się kwoty: 2 273 zł tytułem opłaty sądowej, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 5 400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego strony przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym ustalone na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

SSO Kinga Kubuj

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

SSO Kinga Kubuj